

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. november 5.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRESIÓN LECTORA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.

Részletes útmutató

I.

A hibátlan megoldás pontértéke 5 pont, részmegoldások esetén a pontszám a helyes megoldások száma.

0	1.	2.	3	4	5
F	G	B	A	D	C

II.

13	asomamos	6	fama	X	pedra	10	señorial
12	castillo	0.	fronteriza	17	recopilado	X	típicas
15	derramaron	16	iglesia	11	rodó	X	vemos
7	derrotaron	8	murallas	14	Sangre	9	viajero

III.

A cél az eredeti szöveg teljes rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a jelölt az adott mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondatához helyesen rendelte hozzá.

Ennek megfelelően:

I-F.....1 pont	C-E.....1 pont	B-A.....1 pont
F-G.....1 pont	E-H.....1pont	A-D.....1 pont (illetve I az utolsó helyen)
G-C.....1 pont	H-B.....1 pont	

Teljesen helyes megoldás:

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
I	F	G	C	E	H	B	A	D

IV.

A megoldókulcsban felsoroltuk a kérdésekre adott lehetséges jó megoldásokat. Ezen kívül elfogadhatóak azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. Természetesen elfogadhatók a szövegből kimásolt idézetek is, amennyiben azok konkrétan a kérdésre válaszolnak. A válaszokban előforduló nyelvi hibákat figyelmen kívül kell hagyni. Mivel a feladat célja annak a mérése, hogy a vizsgázó megértette-e a szükséges információkat a szövegben, elfogadható minden olyan megoldás, amely bár nyelvileg hibás, de egyértelműen utal arra, hogy a vizsgázó jól tájékozódott a szövegben. A 26. és 27. kérdés válasza csak akkor ér pontot, ha a vizsgázó legalább két elemet említ.

Respuestas:

0) ¿Cuál es el motivo de las celebraciones del Don Quijote?

El IV Centenario de la primera publicación de la obra de Cervantes.

26) ¿Qué tipos de conmemoraciones existen? **(Mencione por lo menos cuatro.)**

Debates/ conciertos/congresos/conferencias/reestreno de películas/publicación del Don Quijote con un CD-Rom/programas teatrales

27) ¿En qué forma toma parte el teatro en la celebración? **(Mencione dos aspectos.)**

Teatro al aire libre por las calles y plazas/teatro en los más de doscientos espacios escénicos

28) ¿Cuál es el recorrido ecoturístico y cultural más largo de Europa y para qué sirve?

La “Ruta de Don Quijote”. Es un recorrido para poder seguir los pasos de Don Quijote.

29) ¿Cuál es la población en qué nació y vivió Don Quijote según los estudiosos?

Villanueva de los Infantes.

30) ¿Cuál es la población emblemática donde pasó la aventura de Don Quijote con los molinos de viento?

Campo de Criptana.

NYELVHELYESSÉG

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató**I.**

0.	b
----	---

1.	b
2.	a
3.	c
4.	d
5.	c
6.	b
7.	a
8.	b
9.	c
10.	d
11.	c
12.	a
13.	b
14.	a
15.	d

II.

0.	realizado
----	-----------

16.	convertir
17.	en; - de
18.	está/se encuentra/se halla, etc.
19.	estaba situada
20.	dicha
21.	venía
22.	a
23.	del
24.	puesta
25.	reconstruía
26.	sacaba
27.	a las
28.	era
29.	peinada
30.	nunca

 HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRESIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. (A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.)

Részletes útmutató**I.**

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	b	a	a	c	c	a	a	a

0. Ejemplo: ¿Cómo te llamas?

c) Soy Carmela.

La solución correcta: c)

1. ¿Qué tipo de películas suele ver Usted?
  - b) A mí me gusta el cine. Suelo ver todas las películas que se anuncian, lo bueno y lo malo, todo.
2. ¿Qué utilidad tienen los animales para el hombre?
  - a) La especie humana siempre ha comido carne y ha conseguido sobrevivir gracias a la caza.
3. ¿Qué es el fútbol sala?
  - a) Es un tipo de fútbol que juegan 5 deportistas en lugares cerrados.
4. ¿Hijo único o familia numerosa?
  - c) No existe respuesta adecuada para ello, porque cada situación, cada familia es diferente.
5. ¿No podría ir más deprisa?
  - c) Con estas obras es imposible ir a mayor velocidad.
6. ¿Cuánto tardará en llegar esta carta?
  - a) Envíela por correo urgente que llega en 24 horas.
7. ¿Es verdad que los telespectadores están hartos de los anuncios?
  - a) Sí. El público está harto de ver tantos anuncios, se pone de mal humor.
8. ¿Qué es la desertización?
  - a) La desertización consiste en la pérdida de la capacidad productiva de los suelos en las zonas áridas, semiáridas y subhúmedas del planeta.

II.

0. ¿Cuáles son los componentes más frecuentes de la comida mexicana procedentes de la dieta indígena? (**Mencione por lo menos tres cosas.**)
Dichos componentes son por ejemplo el maíz, los frijoles, papas o patatas, plátanos, tomates, calabacines, frutas tropicales.
9. ¿Cuáles son los componentes más frecuentes de la comida mexicana procedentes de la dieta española? (**Mencione por lo menos tres cosas.**)
Naranjas, arroz, especias, vacas, cerdos, ovejas, y cabras
10. ¿Qué es la diferencia entre el tomate y el así llamado tomatillo en la cocina mexicana?
El tomatillo es un tomate verde.
11. ¿Los chiles por qué características recibieron su nombre?
(**Mencione por lo menos tres cosas.**)
Por sus colores, sus usos, sus formas, sus lugares de origen.
12. ¿Cuándo comen más los mexicanos?
A mediodía.
13. ¿Cuáles son las bebidas favoritas de los mexicanos?
El tequila y la cerveza.
14. ¿Cómo es el índice de alcoholismo en México?
7%
15. ¿Cuántos accidentes causan los conductores borrachos y para cuánto tiempo se les encarcelan si habían conducido bajo efectos del alcohol?
20% de los accidentes, 36 horas
16. ¿A qué se refiere la denominación suave o fuerte en caso de las cervezas?
Se refiere al carácter y cuerpo de la cerveza y no a su contenido alcohólico.

III.

	VERDAD	FALSO
0. La vida de Fernando Botero ha transcurrido en los más variados lugares, pero siempre con un punto de referencia fijo, que, pese a la distancia, ejercerá una influencia decisiva en su obra: Colombia.	☒	☐
17. Como había sido expulsado del colegio, esto le obligó a trabajar como ilustrador en periódicos y a veces como dibujante de decorados para teatro.	☒	☐
18. Terminados sus estudios, a comienzos de 1950, Botero se trasladó a Europa, donde se relacionó con la intelectualidad europea.	☐	☒
19. En el verano de 1952 Botero llegó a Barcelona y sufrió una decepción ante las obras que vio en la ciudad catalana. A los pocos días se trasladó a Madrid y allí residió varios meses.	☒	☐
20. En la capital española no siguió sus estudios, sólo visitaba frecuentemente el Museo del Prado, porque se sentía atraído por Velázquez y por Goya.	☐	☒
21. En la capital francesa visitaba muchas veces el museo del Louvre.	☒	☐
22. Luego se trasladó a Florencia para estudiar allí en la Academia de San Marcos la técnica de la pintura al fresco.	☒	☐
23. Según Botero la estancia en Florencia, desde el punto de vista de su desarrollo artístico, fue el período más inútil de su vida.	☐	☒
24. Tampoco le interesaban los maestros del Renacimiento como Giotto o Piero della Francesca.	☐	☒

IV. A gyakorlatban, ahol több megoldási lehetőséget adtunk meg, elég egyet leírnia a tanulóknak.

Época de la celebración de la „corrida”	El papel de la corrida	Participantes
0. en la Biblia encontramos referencias	25. <i>sacrificio de toros bravos</i>	
26. <i>Los íberos</i>	sacrificio/holocausto de los toros bravos	
Los grecorromanos	27. <i>espectáculo/circo</i>	
28. <i>la España musulmana</i>	celebraciones prohibidas	
La España medieval	deporte elitista	29. <i>El señor feudal/nobleza</i>
30. <i>El siglo XVIII</i>	deporte plebeyo	El pueblo/la plebe

A kazettán hallott szövegek

Most kezdődik a spanyol nyelv emelt szintű hallás utáni szövegértés vizsgája.

Buenos días. A continuación va a escuchar los ejercicios de comprensión auditiva. El examen se compone de cuatro partes. Los ejercicios que pertenecen a los textos se encuentran en el cuaderno de ejercicios. Va a escuchar dos veces cada texto.

Cada tarea empieza y termina con música. Después de la música tiene 30 segundos para leer su tarea y después escuchará el texto. Cuando el texto termine tiene 30 segundos más para revisar sus respuestas y luego podrá escucharlo por segunda vez. Después tiene un minuto más para trabajar.

I. ejercicio: *Lea con atención el ejercicio. Escuche las siguientes frases y elija la respuesta más adecuada entre las que le ofrece el ejercicio. Va a escuchar dos veces cada frase. Debe marcar con un círculo la respuesta más adecuada. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

0. Ejemplo: ¿Cómo te llamas?

Soy Carmela.

La solución correcta: c)

1. ¿Qué tipo de películas suele ver usted?

2. ¿Qué utilidad tienen los animales para el hombre?

3. ¿Qué es el fútbol sala?

4. ¿Hijo único o familia numerosa?

5. ¿No podría ir más deprisa?

6. ¿Cuánto tardará en llegar esta carta?

7. ¿Es verdad que los telespectadores están hartos de los anuncios?

8. ¿Qué es la desertización?

Fin del primer ejercicio de comprensión auditiva.

II. ejercicio: *Escuche el siguiente texto sobre las costumbres culinarias mexicanas y responda a las preguntas. Va a oír el texto dos veces. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Las costumbres culinarias mexicanas

La comida de México es una mezcla de la comida española y la comida indígena. La dieta indígena consiste en maíz, frijoles, papas, plátanos, tomates, calabacines, y otras frutas tropicales. Los conquistadores trajeron comida como naranjas, arroz, y especias. Ellos empezaron a criar vacas, cerdos, ovejas, y cabras. Se puede ver todos estos elementos en la comida mexicana de hoy día. El tomate es un ingrediente muy importante también. El tomatillo, un tomate verde, es otro ingrediente de importancia. Los chiles son de igual importancia que los tomates. Por ejemplo, los chiles son llamados por sus colores (Chile Colorado), sus usos (Chile de ristra), sus formas (Chile ancho), sus lugares de origen (Chile Anaheim o Chimaya). Hay más de cien tipos de chiles diferentes. La mayoría de los mexicanos prefieren comer sus platos principales, la comida, durante el mediodía. Es un largo, atrasado almuerzo, frecuentemente seguido de una siesta. Se sirve un pequeño plato de frijoles después del plato principal. Muchas veces el almuerzo consiste en un plato de maíz. Normalmente, hay fruta de postre. Al final del día, los mexicanos comen una cena ligera.

Los mexicanos no beben mucho, pero cuando beben, beben excesivamente. Las bebidas favoritas son el tequila y la cerveza. El índice de alcoholismo es del siete por ciento. El veinte por ciento de accidentes con coches son debidos al alcohol y el conductor borracho es encarcelado durante treinta y seis horas. Por un segundo delito, un conductor borracho perdería su permiso de conducir por seis meses. Aunque no existen reglas exactas para tomar una cerveza con un plato o comida determinada, las comidas ligeras se toman con cervezas suaves y las fuertes con cervezas más robustas. La idea es que ningún sabor sobrepase en intensidad al otro hasta anularlo. Suave o fuerte se refiere al carácter y cuerpo de la cerveza y no a su contenido alcohólico. Una cerveza puede tener un gran carácter y mucho cuerpo y no tener contenido alcohólico, o puede ser suave y delicada con mucho alcohol.

Fin del segundo ejercicio de la comprensión auditiva.

III. ejercicio: *Escuche la información sobre el famoso artista Fernando Botero y marque con una cruz (X) si lo escrito es verdadero o falso. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Fernando Botero

La vida de Fernando Botero ha transcurrido en los más variados lugares, pero siempre con un punto de referencia fijo, que, pese a la distancia, ejerció una influencia decisiva en su obra: Colombia. Durante los primeros años le rodeó un entorno conservador y contra este ambiente habría de chocar el espíritu inquieto del joven, que muy pronto se manifestó en su inclinación por el arte. Un episodio revelador fue la expulsión del Liceo de su ciudad a raíz de la aparición de un artículo de Botero en el diario local, El Colombiano, con el título "Picasso y el no conformismo en el arte", donde reflexionaba ya acerca de la deformación en la obra del pintor español y que las autoridades del centro, que ya le habían amonestado por la publicación de sus dibujos de desnudos en el mismo periódico, consideraron obsceno. La pérdida de la beca que la expulsión del colegio le ocasionó, obligó a Botero a financiarse los estudios que continuó en la cercana ciudad de Marinilla, con ilustraciones para periódicos y una esporádica colaboración como dibujante de decorados para teatro.

Terminados sus estudios, a comienzos de 1950, Botero se trasladó a Bogotá, donde se relacionó con lo más granado de la intelectualidad colombiana. En el verano de 1952 Botero llegó a Barcelona; el pintor, que sólo conocía el arte moderno a través de reproducciones de libros, sufrió una decepción ante las obras que vio en la ciudad catalana. A los pocos días se trasladó a Madrid y allí residió varios meses. En la capital de España, se matriculó en la Academia de Bellas Artes de San Fernando y alternó las clases con continuas visitas al museo del Prado, atraído por las obras de Velázquez y Goya. De Madrid se trasladó a París, donde Botero, que cada vez se sentía más afín con el arte clásico y más lejano de las vanguardias, apenas visitó otro museo que el del Louvre. No permaneció mucho en la capital francesa y a finales de 1953 se instaló en Florencia y se matriculó en la Academia de San Marcos, para aprender la técnica del fresco, iniciando una estancia de más de dos años que, en opinión del pintor, fue el período más importante de su formación artística. En este aprendizaje fue fundamental el contacto directo con la obra de los maestros del Renacimiento, especialmente con Giotto y Piero della Francesca.

Fin del tercer ejercicio de la comprensión auditiva.

IV. ejercicio: *Escuche la siguiente información sobre la historia taurina y tome apuntes con la ayuda del cuadro. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (6 puntos)*

Historia taurina

Esta fiesta no existiría si no existiese el *toro bravo*. Ya en la Biblia encontramos referencias al sacrificio de toros bravos en el holocausto de la divina justicia, considerándose al toro como símbolo de fortaleza, fiereza y embestida. Y de este modo encontramos igualmente referencias a los holocaustos religiosos que celebraban los *íberos*. No es sin embargo, menos cierto que la influencia grecorromana con su afición por el circo, tuvo una gran importancia para acentuar su carácter de espectáculo y hacer desaparecer su función ritual y de sacrificio religioso. Siendo así esta representación circense otro precedente de nuestras corridas de toros. La única excepción histórica a la continuidad hispana en la celebración de las corridas de toros y en su afición a la misma, la encontramos en la España musulmana, donde se prohibieron tales celebraciones por ser consideradas abominables. Sin embargo, la España medieval mantiene el espectáculo, de otra manera, como un deporte de la nobleza. El señor feudal, a lomos de un caballo y armado con una larga *caña*, a modo de lanza, mantendría una lucha contra el toro bravo, demostrando en ella su habilidad y dotes de buen jinete. Las corridas de toros, como hoy las conocemos nacen en el siglo XVIII, cuando la nobleza abandona el toreo a caballo y la plebe comienza a hacerlo a pie, demostrando su valor y destreza. Así se explica en crónicas de la época cómo un deporte elitista se convierte en plebeyo. Al principio no existían tercios, orden ni reglas en las cuadrillas. Es *Francisco Romero* el primer diestro que pone orden a la fiesta y es el creador de la muleta tal y como hoy la conocemos.

Fin del cuarto ejercicio de comprensión auditiva. Fin del examen de comprensión auditiva.

A vizsgának vége.

EXPRESIÓN ESCRITA ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	13 pont

2. Amennyiben a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy írá-

---

nyító szempontozás több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmazzak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznak rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a Nyelvhelyesség szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, közép fok stb.).

Formai jegyek és hangneme

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókinccs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókinccs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondat szerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D,
- Megszólítás = M,
- Köszönés = K,
- Aláírás = A.

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- K (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba,
- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

————→ (nyíl) = szórendi hiba,

_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p> <p>vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	17 pont

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érhető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentésszintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezésmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

*Javítási jelrendszer**Tartalom*

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai hiba,
- _____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

—→ (nyíl) = szórendi hiba,

_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz két gondolatot fogalmazott meg.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalta részben (egy gondolatot írt hozzájuk).	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalta részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg).
Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés.	Nem jött létre szöveg.
A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.	A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.
	A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.	A szöveg szókincese egyszerű. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes.
	A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.	A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.
	A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.		

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi.
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	Rendszerszerű hibákat ejt.	A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.
		A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	